

СРБСКЕ НОВИНЕ.

Имаде сваки дань, осимъ недељ и празника.

Цена њихъ е за Србию на годину 10, а на по године 5, а на четврт године 2 фор. и 30 пр. ср. А толика њихъ е иста цена и за Турску, кадъ њихъ носи србска пошта. — За поштинъ листъ плаћа се 1 грошъ.

За завитакъ плаћа се на годину 1 фор. ср. више.

Учредникъ и издавачъ: Коста Вукић.

Предплата са своју страну из Србије плаћа се у Београдъ управо Учредничеству.

За издање плаћа се 50 пара одъ реда за трипутъ, а после за сваки путъ по 10 пара.

Учредничество се налази на варошъ капи, гди е и пре было.

Осимъ одъ редовныхъ дописника, неприча се ничио писмо, ако није плаћено.

У Београду 23. Мая 1856.

С Р Б И Ј А.

У Београду 23. Мая.

Имамо предъ собомъ писмо едно изъ Берлина одъ 18. ов. мес., кое између осталого овако гласи:

„Овде су руски царъ и царица, а јошть и многи други страни князеви и принцеви: а зашто су овде, то налада већъ знате

13. ов. мес. было е параде војне одъ 30.000 мом., при којој е руски царъ самъ командовао едномъ бригадомъ прайскомъ, која носи његово име и којој е дакле онъ командантъ. Па као таковий, царъ Александеръ изишао е предъ краља и рапортирао му. После тога е краљ самъ узео команду надъ својомъ војскомъ и почете ради дефилирао предъ царемъ и његовомъ региментомъ. Затимъ е царъ ишао дужъ све линије и прегледао војску. За њимъ е ишао краљ, а за краљемъ свита царица и краљева, у којој е могао ићи сваки офицеръ, кои није у фронту имао команду.“

△ Београдъ 20. Мая.

Свакоме е познато, да се зиданъ Народнигъ Позоришта нашегъ пре две године прекинуло. Узрокъ томе была е оскудица у нуждинъ за ту цѣль средствима.

Одборъ коме е напредакъ тога полезногъ заведеня био поверенъ, видећи, да су се силе приложника за ту цѣль већъ исцрпили, и да се овако огромно дело безъ више помоћи довршити не може, обратио се высококомъ нашемъ Правителству съ молбомъ, да бы благоволило то полезно заведенје подъ своју заштиту узети и нужну за довршетакъ његовъ повчану сумму изъ народне касе одобрити. Правителство наше радо се одазвало овој молби, одобривши 10.000 дуката, съ којима ће се зиданъ Позоришта одма продужити.

Будући пакъ да е высоко Правителство ту подпору само подъ тимъ условјемъ одобрило, да се у тој згради налазеће се сале съ лева и десна, за Народнигъ Музеумъ и Народну Библиотеку уступе, и тиме

тришкови, кои бысе за зиданъ нужногъ за ту цѣль народногъ зданя учинити морали, приштеде: то е Председателъ Одбора, Почетитель Просвештеня и Правосудя г. С. Марковићъ, данасъ сазвао у оvd. Читалиште свугг. приложнике на овданиш. Позориште, да имъ намеру высокогъ Правителства саобшти и њино саизволенје у смотреню Народногъ Музеума и Народне Библиотеке добје. Као што е было и надати се, не само ни еданъ одъ г. приложника није се горереченој намери высокогъ Правителства вротиванъ показао, него јо е сваки јошть съ усхићенимъ и благодарнимъ срцемъ примио, и тако ће се јошть за кои данъ наново продужити зиданъ Позоришта тако, да ће онъ јошть есенасъ подъ кровъ доћи, а на годину сасвимъ како споља тако и изнутра свршитисе.

У Београду 23. Мая.

У почетку мјесеца Мая по новомъ календару започета су метеорологична бљеженија у десетъ градова нашегъ отечества, пакъ почемъ су три штаце већъ и дотичне податке саобштили, то не можемо пропустити да њи што пре јавности не предамо.

Сва су бљеженија на највеће задовољство чиниња и јавну благодарност на овомъ за науку неопћнимомъ дару имамо одати Г. Г. Стефану Магаю градскомъ лѣкару у Шабацу, Стефану Костићу старијемъ учителю у Брусници, и Милошу Гавриловићу старијемъ учителю у Лозници. Ово су податци:

1. Топлота воздуха.

Градъ.	Степень.			Узвышенъ надъ моремъ. Стопа паризк.
	наивн.	наиманъ.	средній.	
Београдъ	23-21	14-00	18-60	250
Шабацъ	20-80	14-41	17-60	360
Лозница	19-86	14-44	17-15	381
Брусница	19-19	11-66	15-43	696
Уланад. Србији	20-77	13-63	17-20	409

Топлота е получена помоћу стораздѣљногъ топлотнуса у слики стоявшегъ. Београдъ е имао највишу а Брусница најнижу средню мјесечну топлоту у Маю ове године. Ово онаданъ, савршено одговара постепеној растећој висини изложенихъ градова надъ лицемъ мора, чему насъ физикални земљписъ учи.

2. Станъ неба.

Градъ.	Дана				
	ведры, прозр.	облач.	магла,	градъ,	грмяв.
Бѣоградъ	5	23	3	—	2
Шабацъ	8	14	9	1	—
Лозница	8	20	3	—	—
Брусница	6	20	5	1	1
Западна Сербія	7	19	5	1	1

У прошломъ мѣсецу Маю нисмо онако много ведры дана имали као пређи година у самомъ Бѣограду што е записано, али и облачны нис много было. Господа извѣстители являю да е на Руднику на Ђурђевданъ снѣгъ падао и у Лозници была е 20. Мая яка олуина.

3. Атмосферійскій талогъ.

Градъ.	Дани кишны.	Сакупљена кишница	
		парижски линија.	
Бѣоградъ	10	33	71
Шабацъ	10	36	00
Лозница	9	21	24
Брусница	10	17	46
Западна Сербія	10	29	60

У прва три града готово е подеднако кише падало а у Брусници текъ половина одъ остали градова. — У Брусници, по њномъ високомъ положеню судеи, морао е мѣсець Априлий далеко хладнии быти спреамъ други градова него што се то и кодъ Мая примѣтити могло, пакъ ово е поглавитый узрокъ, зашто е у Маю онако мало кише падало. У Јунио зацѣло ће се у Брусници више кише накупити него у икоемъ одъ остала три мѣста.

4. Влажность воздуха.

Влага е мѣрена посредствомъ Аугустовогъ Психрометра на сто степеней раздѣльногъ. Ширенъ и влажность воздуха изнађена су помоћу особеногъ метода.

Градъ.	Влагомѣръ воздуха.			
	сувы степены.	влажны степены.	ширенъ, милиметра.	влажность степены.
Бѣоградъ	19-90	16-55	12-10	70-47
Шабацъ	18-70	15-50	11-34	71-32
Лозница	18-04	15-10	11-18	72-64
Брусница	17-01	13-92	10-11	69-88
Запад. Сербія	18-41	15-27	11-18	71-08

У наведеной части Сербіе недостајало е 29 степеней пакъ да савъ воздухъ съ влагомъ напуњенъ буде, а примѣтне разлике између поедини градова нема. Средиъ высине Лозница имала е влаги највише, — збогъ среднѣ топлоте и многе кише: највише лежећи Брусница најманъ, — збогъ мало кише и слабѣ топлоте, а и зато, што е на планинама воздухъ обычно чистъ.

Господу бжежителъ изъ остали мѣста съ настоснимъ умолявамо, да бы у Маю получене податке што пре послали, а тако и оне за Јуниј важеће са свршеткомъ мѣсеца послати неизоставили.

Владиміръ Якшићъ
Членъ Дружства Србске Словесности.

ДИПЛОМАТСКО ПОЛЪ.

О белгійской слободной печати, коя е садъ такође подъ пытаньмъ, енглескій „Постъ“ слаже се у мишленю са полуваничимъ французскимъ новинама. Онъ испоређуе Белгию са Швайцарскомъ, и руско посредствованъ одъ 1827. са французскимъ одъ 1856. год. „Француска е, вели, съ другимъ силама Белгию створила, а Русія за Швайцарску са другимъ силама само емствовала 1814. и 1815. год. Но зато опеть е, вели, признато Русію право, не само у спољашнимъ, него и у унутрашнимъ одношима Швайцарске реѣи пресудну речъ. Мы опоминѣмо на ноту, кою е г. Северинъ, рускій посланикъ у Швайцарской 1827. год. предао Ворору, да протестира противъ злогъ писаня по новинама, а тако и противъ тайны друштва. Тако е чинила Русія, премда нис имала ништа бояти се одъ какве му драго раднѣ у Швайцарской. Она е зато опеть одма и подпуно удовлетворенъ добила одъ великодушны земляка човека као што е Тель. Колико дакле Француска мора имати више права, тражити одъ Белгіе удовлетвореня!“

Тако и „Глобъ“ сматра стварь као и французске новине. „Мы знамо, вели, да ће насъ многи и рѣаво толковати, али зато јошть неможемо неказати да ни едно правительство неможе оћутати на систематично нападаѣнъ явны органа суседне кое земљѣ на самъ обстанакъ њговъ. Белгійска пакъ оппозиція и белгійско правителство такво е, да врло добро разуме заузети банъ такавъ положай противъ Француске. . . Унутрашняя слобода, а тако и спољашня сигурность малы држава зависи одъ правичности и штеђеня велики сила, кое се око њи налазе и т. д.“

Напротивъ „Теймсъ“ брани Белгию и вели: „Мило намъ е видити како белгійско законодатство дочекуе нападаѣнъ, кое е управљено не само противъ независности белгійске. Мы се поносимо што можемо казати да е то дочекиванъ доиста у свакоме догледу достойно племените земљѣ и славне ствари . . . Мы се ведамо да ће Белгія и далъ иѣи тимъ истими путемъ . . . Што белгійско правительство и камере чини да су јошть славниѣ, то е, што е министерство белгійско конзервативно и римско-католичко, и што се наравно више чланова камера, кое га подпомажу, држе едни исты политички и вероисповедны мишленя . . . Мы лепо светуемо Француску, да саюзь свой са Енглескомъ немеће на тако одиѣѣнъ опорѣ пробу!“

Преговори Парламента Енглескогъ.

У седмици горнѣга дома одъ 16. ов. мес. испытыване су ствари подунавски княжества и распра са сѣверномъ Америкомъ.

Лордъ *Линдсуретъ* првый поведе речъ о подунавскимъ княжествама, па обративши дому пажню на еданъ чланакъ парижкога уговора одъ 18. Марта т. год. рече: „Тимъ чланкомъ наређуе се да се наименуе комисія, коя ће преимачити законе и установе княжества, и да се поставе два представна тѣла, коя ће испытати желъ своју редова жительства и комисію о томе известити. Та ко-